

עפ"ג 29750/10/20 - נאאל אבו כף נגד מדינת ישראל, ע"י הלשכה המרכזית לאגף המכס והמע"מ

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

לפני כב' השופט רפי כרמל, סגן נשיא, אב"ד
כב' השופט אריה רומנוב
כב' השופט מרים ליפשיץ-פריבס

המערער
נאאל אבו כף
ע"י ב"כ עו"ד אליהו פרי
נגד
מדינת ישראל
המשיבה
ע"י הלשכה המרכזית לאגף המכס והמע"מ

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' ס' הנשיא השופט ירון מינטקביץ) מיום
8.9.20 בת"פ 43697-05-19.

כללי

1. המערער הורשע, על יסוד הודאתו, בעבירות של ניכוי תשומות באמצעות חשבוניות כוזבות במטרה להתחמק מתשלום מס. המערער נדון ל-15 חודשי מאסר בפועל, 6 חודשי מאסר על תנאי, 3 חודשי מאסר על תנאי, קנס בסך 40,000 ₪ והתחייבות עצמית. הערעור מופנה כנגד חומרת העונש.
2. המערער הועמד לדין עם נאשמת מס' 2, חברה שפעלה בתחום שיווק הדלק, שהוא היה מנהלה בזמנים הרלוונטיים וכן פעל כעוסק מורשה בתחום זה. ואלה המעשים: במהלך השנים 2013-2014 ניכה המערער שלא כדין מס תשומות של החברה בסכום כולל של 880,000 ₪, תוך שימוש בחשבוניות כוזבות של שלוש חברות שונות, אשר לא ביצעו כל עסקה עם החברה. כמו כן ניכה המערער, שלא כדין, בדו"ח חודש פברואר 2013, אותו הגיש כעוסק מס, תשומות בסכום של 79,500 ₪, תוך שימוש בחשבוניות כוזבות של חברה שלא ביצע עמה כל עסקה.
3. הודאת המערער באה במסגרת הסדר טיעון שבו הוסכם כי המשיבה תעתור לעונש של 21 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים, וההגנה תהא חופשית בטיעוניה.

טענות הצדדים

עמוד 1

4. ב"כ המערער עותר לביטול עונש המאסר בפועל שהושת על המערער, ולהטיל תחתיו עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות. לחלופין בית המשפט מתבקש לקצר את עונש המאסר בצורה משמעותית. כמו כן, ב"כ המערער עותר להקל בשיעור הקנס ולקצר את תקופת חלף הקנס. לעמדת המערער, העונשים שהוטלו עליו הינם מחמירים מאוד ביחס לעבירות שביצע, שכן מתחם הענישה בעבירות אלה מתחיל מ-6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, ובנסיבות המקרה דנן, יש למקם את המערער ברף התחתון ולהטיל עליו 9 חודשי מאסר בעבודות שירות במקום עונש המאסר בפועל שהוטל עליו. בנוסף נטען, כי כתב האישום הוגש בשיהוי ניכר ומהותי. מדובר עבירות מהשנים 2013-2014 וכתב האישום הוגש בחודש מאי 2019, ללא סיבה ברורה, ויש לתת לכך ביטוי בגזירת הדין ולהקל בעונשו של המערער. עוד נטען, כי כל המעורבים האחרים, מפיצי החשבוניות הפיקטיביות, לא עמדו לדין ועניינם נסגר מחוסר ראיות, כך שגם נסיבה זו מצדיקה התערבות והקלה בעונש עד כדי הטלת מאסר בעבודות שירות במקום עונש המאסר בפועל. הסנגור הפנה לכך שהמערער, נשוי, אב לשמונה ילדים, אין לחובתו הרשעות קודמות. נטען כי הוא מפרנס יחיד ובדוחק את משפחתו. לפיכך, שליחתו למאסר בנסיבות אלה משמעה פגיעה קשה במשפחתו. עוד נטען, כי שגה בית משפט קמא בכך שהטיל על המערער קנס כה גבוה בצד עונש המאסר בפועל למשך 15 חודשים ובהטילו גם עונש של 4 חודשי מאסר כחלף הקנס. הוסף, כי בית משפט קמא לא קבע את מתחם הענישה וכי יש החלטות הקובעות מתחם נמוך יותר המתחיל, כאמור, במאסר בעבודות שירות (ובאו הפניות להחלטות שעסקו בכך). לכל אלה יש להוסיף את הנסיבות שהובילו את המערער לביצוע העבירות, והוא מצוי כיום בפשיטת רגל.

ב"כ המשיבה הפנתה להחלטות בעניינם דומים ובנסיבות דומות בהן נקבע מתחם שבין שנה לשנתיים, ועל כן, לטענת המשיבה, גזר הדין בעניינו של המערער נמצא במתחם הנכון והראוי. נטען, כי הדגש בעבירות אלה הוא בהרתעה, המחדל לא הוסר, אף לא בחלקו, ועונשו של המערער נקבע בחלקו התחתון של המתחם. כתב האישום הוגש לאחר שנתבקשה השלמת חקירה, ואשר למעורבים האחרים, שני תיקים נסגרו ושניים אחרים נמצאים בטיפול, כאשר המערער לא סיפק פרטים מספקים לגביהם. על כן טוענת המשיבה כי אין מקום להתערב בגזר הדין.

דין

5. דין הערער להידחות.

כלל הוא, כי ערכאת הערער אינה גוזרת מחדש את העונש, אלא בוחנת את סבירות גזר הדין של הערכאה הדיונית, והתערבותה בעונשים שנגזרו שמורה למקרים חריגים בלבד, בהם נפלה טעות מהותית, או כאשר העונש שנגזר סוטה באופן קיצוני מרמת הענישה הראויה. לאחר בחינת טיעוני הצדדים, הגענו לכלל מסקנה כי דין הערער להידחות, הואיל ולא נפלה כל טעות מהותית בגזר הדין.

6. לזכות המערער עומדת הודאתו במיוחס לו, שהביאה לחיסכון בזמן שיפוטי ולייעול ההליכים, הבעת חרטה והעדר הרשעות קודמות. במכלול השיקולים לקולה מובא גם מצבו המשפחתי של המערער והשיקול בדבר היותו מפרנס יחיד למשפחתו. מאידך, לחובת המערער נזקפת חומרת העבירות שביצע, משך הזמן שבו בוצעו, ריבוי החשבוניות הכוזבות בהן עשה שימוש, התחכום שבשימוש בחשבוניות של ארבע חברות שונות והסכום המשמעותי שגזל מקופת המדינה ולא הושב אליה. מדובר במס בסכום של קרוב למיליון ₪, שנגבה על ידי המערער מלקוחותיו ואשר אותו בחר המערער

להשאיר בידו. לשם כך, השתמש המערער בעשרות חשבוניות כוזבות, של ארבע חברות שונות, וכיום הוא נתלה בין היתר בטענה כי אינו יכול לשלמו.

על מצב כלכלי דחוק של הפרט, כבעניינו של המערער, והשלכותיו על ביצוע עבירות מס ואי הסרת מחדליו, מצינו ברע"פ 4844/00 **ברקאי נ' מדינת ישראל, משרד האוצר** (9.12.2001): "גם כאשר עיכוב הכספים מוסבר בקיומם של קשיים כלכליים, ואף אם העיכוב נעשה רק מתוך שאיפה לדחות במעט את מועד העברת הכספים, עדיין מתעורר חשש שבנסיבות מסוימות לא יוכלו רשויות המס לקבל כספים אלו כלל אם הפרט יקלע למצב של חדלות פירעון, כפי שגם אירע במקרה שבפנינו. יוצא אפוא כי על פי תכליתם, האיסורים הפלייליים על הימנעות מהעברת מסים שנגבו משתרעים גם על מצבים שבהם לפרט עומדת אך ברירה בין עיכוב כספי המסים בידיו לבין התמוטטות הכלכלית. שכן, לפרט אין זכות לבסס את המשך פעילותו העסקית על כספים שאינם שייכים לו" (שם, פסקה 9).

בית משפט קמא עמד על הערכים המוגנים שנפגעו ממעשיו של המערער ועמד היטב בגזר הדין על מידת הפגיעה באותם ערכים.

מדובר בעבירות אשר הפיתוי לבצען גדול וסיכויי התפיסה נמוכים, ועל מדיניות הענישה לבטא זאת ולתת גם ביטוי לקלון שבעבירות מסים ולכך שאין הבדל בין מי שמתחמק מתשלום מס אמת ובין מי ששולח יד לרכוש חברו. מדיניות הענישה בעבירות מסוג זה היא לעונשי מאסר על תנאי ועד מאסר בפועל לצד קנסות משמעותיים (רעפ 9/09 **מזרחי נ' מדינת ישראל** (6.1.2009)). עבירות המס הן בבחינת 'רעה חולה' ונימצא כי יש להעדיף את הפן ההרתעתי בענישה, בדרך של הטלת מאסר בפועל, על פני נסיבותיו האישיות של המערער, עם כל ההבנה למצבו הכלכלי ובהיותו אב לשמונה ילדים שפרנסתם עליו (ע"פ 6474/03 **מלכה נ' מדינת ישראל**, 9.2.2004).

בנסיבות דנן הגענו למסקנה כי העונשים שקבע בית משפט קמא מקובלים עלינו ולא מצאנו מקום להתערב בהם.

אשר-על כן, הערעור נדחה.

המערער יתייצב לריצוי עונש המאסר ביום 1/9/21 עד השעה 10:00 בבית המעצר ניצן.

ניתן היום, ט' באב, תשפ"א, 18 ביולי 2021, במעמד ב"כ המערער, המערער וב"כ המשיבה.

מרים ליפשיץ פריבס, שופטת

אריה רומנוב, שופט

השופט רפי כרמל, אב"ד, סגן
נשיא